

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۱۵ مهر ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس	۴ - اظهارات آقایان گنابادی و نقابت
۲ - تقدیم يك ورقه سئوالیه از طرف آقای ساسان	۵ - بقیه انتخاب هیئت رئیسه
۳ - انتخاب هیئت رئیسه	۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس یکساعت پیش از ظهر بریاست آقای امیر تیمور (نایب رئیس) تشکیل گردید)

صورت مجلس روز سه شنبه ۱۱ مهر ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند ***

[۱ - تصویب صورت مجلس]

نایب رئیس - در صورت مجلس اعتراضی هست ؟
آقای صادقی
صادقی - صحبت بنده را در صورت مجلس باسم افشار صادقی نوشته اند بنده صادقی هستم .
نایب رئیس - اصلاح میشود . آقای ذکائی
ذکائی - آقای عدل را جزء غائبین نوشته اند در صورتیکه جزء دیر آمدگان بوده اند .

نایب رئیس - اصلاح میشود نسبت بصورت مجلس دیگر اعتراضی نیست ؟ (خیر) صورت مجلس تصویب شد .
[۲ - تقدیم يك ورقه سئوالیه از طرف آقای ساسان]
نایب رئیس - آقای ساسان
ساسان - سئوالی است از آقای وزیر داد گستری راجع به اعزام هیئت بازرسی بخراسان که بدون جهت در حین انجام وظیفه احضار شده اند و پست آنها تغییر داده شده است این سئوال را تقدیم مقام ریاست میکنم که به آقای وزیر داد گستری

*** عین مذاکرات مشروح شصت و نهمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائب با اجازه - آقای امیر ابراهیمی
 غائبین بی اجازه - آقایان : تربتی - مجد ضیائی - خاکباز - ذوالقدر - کفائی - فتوحی - قبادیان - کرگانی - سید ضیاءالدین - اکبر دشتی - معدل - گله داری - سر تیپ زاده
 دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : اخوان - سنندجی - تولیت - بوشهری - دکتر زنگنه - ساسان - سید محمد طباطبائی - خلعت بری - تهرانی - دهقان - صدریه - عدل - مهندس پناهی - تیموری - ذکائی - دکتر کیان .

اطلاع بدهند برای توضیح حاضر بشوند و بعد هم تفصیلاً در این باب عراضی میکنم.

[۳] انتخاب هیئت رئیسه

نایب رئیس - اگر اجازه بفرمائید چون باید تجدید انتخاب هیئت رئیسه شود وارد دستور بشویم (صحیح است) بدو طبق ماده دو آئین نامه سه نفر بحکم قرعه برای نظارت استخراج آراء معین میشود.

[اقتراح بعمل آمد آقایان او انسیان ، اسعد ، گیو تعیین شدند]

نایب رئیس - خواهش میکنم آقایانیکه برای نظارت معین شده اند تشریف بیاورند . شروع میشود با انتخاب رئیس عده حاضر ۱۱۱ نفر .

[اخذ آراء بعمل آمده پس از شماره نتیجه بطریق ذیل حاصل شد]

مهره تفتیشیه ۱۱۱ اوراق رأی ۱۱۱ آقایان : آفاسید محمد صادق طباطبائی ۵۵ ، امیر تیمور ۳۱ ، فرخ ۲۱ ، محمد حسین طباطبائی ۱ ورقه سفید ۳

نایب رئیس - نتیجه آراء بقراری است که بعرض مجلس میرسد ، آقای طباطبائی ۵۵ (بعضی از نمایندگان ۵۶) بطوری که آقایان منشی ها در موقع قرائت ثبت کرده اند ۵۵ است ، امیر تیمور ۳۱ آقای فرخ ۲۱ سفید ۳ یک رأی هم بنام آقای محمد حسین طباطبائی است بنا بر این

محمد طباطبائی - قرینه همراهش است معلوم است که مقصود آقای آفاسید محمد صادق است .

صفوی - رأی که باسم آفاسید محمد حسین طباطبائی نوشته شده بعقیده بنده اشتباه شد است برای اینکه در مجلس آفاسید محمد حسین طباطبائی نیست و این رأی هم مال آقای آفاسید محمد صادق طباطبائی است .

بعضی از نمایندگان - مشکوک است .

نایب رئیس - چون نصف بعلاوه یک حاصل نشده تجدید رأی میشود . آقایان نظار تشریف بیاورند .

[شروع باخذ رأی شد]

دکتر طاهری - عده حاضرین را اعلام بفرمائید .

نایب رئیس - چون در موقع رأی چند نفر دیگر آمدند

از مهره تفتیشیه بهتر میشود فهمید .
(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۱۱۲ مهره تفتیشیه و ۱۱۳ ورقه رأی شماره شد)

بعضی از نمایندگان - بکرأی از آراء باید کنار گذاشته شود .

دولت آبادی - اجازه میفرمائید ؟

نایب رئیس - بفرمائید .

دولت آبادی - چون اساساً عده رأی دهندگان باید قبل از رأی دادن شماره و اعلام شود

نایب رئیس - عده رأی دهندگان اعلام شد .

دولت آبادی - نخیر آقا از جنابعالی هم سؤال شد فرمودید مهره های تفتیشیه معلوم میکند در صورتیکه مهره تفتیشیه برای ممیزی در اصل عمل است ولی عده رأی دهندگان باید قبلاً اعلام شود مهره تفتیشیه چه تأثیری در عده حاضر دارد .

نایب رئیس - آقای هاشمی .

هاشمی - عده ای از آقایان بیرون تشریف داشتند و بتدریج تشریف می آوردند رأی میدادند بنده و آقای طوسی متصدی شمردن مهره ها بودیم شمردیم ۱۱۲ مهره در لکن انداختند و اگر یک رأی زیادی است باید از مجموع آراء یکی کسر شود بنا بر این باید دست کنند توی ظرف و یکی را بردارند .

نایب رئیس - آراء دو مرتبه شماره میشود شاید اشتباه شده باشد .

بعضی از نمایندگان - مهره ها زاهم بشمارید .

هاشمی - مهره ها دو مرتبه شماره شده یکمرتبه بنده و آقای طوسی شمردیم یکدفعه هم آنجا شمردن شد .

نایب رئیس - مهره ها را هم احتیاطاً یک دفعه دیگر بشمارید .

(شماره آراء و مهره ها مجدداً بعمل آمده ۱۱۲ مهره و ۱۱۳ ورقه رأی شماره شد)

نایب رئیس - اگر موافقت بفرمائید چون معلوم میشود یک رأی زیادی است از عده آراء جدا شود (صحیح است)

زرف را تکان بدهید و یک رأی را جدا کنید و باطل بفرمائید آقای اسعد یک رأی جدا کنید و پاره کنید .

(یک ورقه رأی بطور قرعه جدا شده و باطل شد)

نایب رئیس - شروع میشود باستخراج و قرائت آراء . (قرائت آراء بعمل آمده نتیجه بقرار زیر حاصل شد)

آقای آفاسید محمد صادق طباطبائی ۶۵ رأی امیر تیمور ۳۶ رأی آقای فرخ ۸ رأی آقایان : فاطمی و ملک مدنی هر یک یک رأی ورقه سفید ۱ .

نایب رئیس - عده رأی دهندگان ۱۱۲ نفر آقای میرزا محمد صادق طباطبائی ۶۵ رأی امیر تیمور ۳۶ رأی آقای فرخ ۸ رأی سفید و متفرقه سه رأی بنابراین آقای میرزا محمد صادق طباطبائی با اکثریت ۶۵ رأی بریاست مجلس شورای ملی انتخاب شدند . پیشنهاد تنفس داده شده اگر اجازه میفرمائید چند دقیقه تنفس داده شود (صحیح است)

طوسی - بنده میخواستم استدعا کنم بعد از ظهر جلسه شود (جمعی از نمایندگان - خیر)

(در اینموقع جلسه بعنوان تنفس تعطیل و بفاصله نیمساعت مجدداً بریاست آقای طباطبائی تشکیل گردید)

رئیس - آقای عامری .

عامری - بنده میخواستم از آقایان استدعا کنم چون بنده داوطلب عضویت هیئت رئیسه نیستم آقایان مسبق باشند و بنده را ننویسند .

رئیس - بنده از آقایانیکه ابراز اعتماد به بنده کرده اند خیلی تشکر دارم ولی این تشکر بنده از جهت اینکه انتخاب شده ام نیست صرفاً از لحاظ توجه معنوی است که آقایان به بنده ابراز فرموده اند چون بنده از سی چهار روز قبل از این با یک عده از آقایان مجتمعاً و منفرداً مذاکره کرده بودم که اگر این دفعه آقایان بنده را آزاد بگذارند بدلائل متعددی که عرض کردم داوطلب این کار نخواهم بود این است که فقط از جهت اینکه آقایان به بنده اظهار اعتماد فرمودند تشکر میکنم . شروع میکنم با انتخاب نایب رئیس اول . آقایان نظار :

آقای اسعد آقای او انسیان آقای گیو تشریف بیاورند آقای کاظمی فرمایشی دارید ؟

کاظمی - میخواستم عرض کنم که آقای ملک مدنی برای نیابت ریاست اولو کاندید هستند (صحیح است)

رئیس - شروع میشود باخذ رأی . عده فعلاً ۱۰۲ نفر است اگر بعد آقایان آمدند اضافه میشود .

هاشمی - چون عده تغییر میکنند از شماره مهره ها عده معلوم میشود .

(اخذ آراء بعمل آمده و پس از شماره مهره های تفتیشیه ۱۱۲ اوراق رأی ۱۱۲ مهره تفتیشیه و ۱۱۰ ورقه سفید حاصل شد)

نایب رئیس - خواهش میکنم آقایانیکه برای نظارت معین شده اند تشریف بیاورند . شروع میشود با انتخاب رئیس عده حاضر ۱۱۱ نفر .

[اخذ آراء بعمل آمده پس از شماره نتیجه بطریق ذیل حاصل شد]
مهره تفتیشیه ۱۱۰ اوراق رأی ۱۱۰
آقای دکتر معظمی ۶۶ رأی آقای جمال امامی ۱۸ رأی آقای فولادوند ۹ رأی امیر تیمور ۸ رأی آقایان : دکتر طاهری ، جواد مسعودی ، لنگرانی ، هر یک یک رأی ورقه سفید ۶

رئیس - آقای دکتر معظمی ۶۶ رأی - آقای جمال امامی ۱۸ رأی - آقای فولادوند ۹ رأی - آقای امیر تیمور ۸ رأی متفرقه سهرای - ورقه سفید ۶ بنابراین آقای دکتر معظمی با ۶۶ رأی بنیابت ریاست مجلس شورای ملی انتخاب شدند (صحیح است) ختم جلسه پیشنهاد شده است که فردا جلسه شود (بعضی از نمایندگان - امروز عصر) فعلاً بطور تنفس جلسه ختم میشود برای فردا سه قبل از ظهر تشکیل میشود (صحیح است) در اینموقع یکساعت و بیست دقیقه بعد از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و یکساعت قبل از ظهر - روز یکشنبه ۱۶ مهر ماه مجدداً تشکیل گردید

رئیس - چون ختم جلسه بطور تنفس بوده صورت جلسه نداریم
[۴ - اظهارات آقایان گنابادی و نقابت]
رئیس - آقای گنابادی

گنابادی - میخواستم عرض کنم که مدتی است سئوالی کرده ام از آقای وزیر کشور راجع بعدهای از رفتن گره های شهر داری که بنام حزب خارج نموده اند موضوعش چیست؟ می خواستم که ایشان تشریف بیاورند جواب بدهند که در اینموقع یک عده ای از مردم را بیکار کنند این بر خلاف عدالت است
رئیس - آقای وزیر کشور تذکر داده میشود آقای نقابت
نقابت - بنده هم اتفاقاً تقاضا داشتم در یک موقعی که آقای وزیر کشور یا آقای نخست وزیر حاضر میشوند راجع بحوادث اخیری که در خر مشهر واقع شده تذکری بدهند و آن این است که یک عده زیادی از سارقین مسلح بشهر آمده اند و شلیک تفنگ و مسلسل کرده اند و دو سه خانه را غارت کرده اند البته تذکرات لازم بمقامات مربوطه بنده داده ام و وعده صریح داده اند که اقدامات لازمه بنمایند ولی تلگرافانی که کرده اند حاکی از نگرانی آنهاست میخواستم تذکری بدولت بدهید که چه اقداماتی کرده اند و توضیحاتی بدهند که رفع نگرانی بشود

رئیس - در این باب آقای وزیر کشور ابلاغ میشود

دکتر طاهری - دستور دستور

[۵ - بقیه انتخاب هیئت رئیسه]

رئیس - شروع میشود با انتخاب بقیه اعضاء هیئت رئیسه آقایان: اسعد، آواسیان، گیو، تشریف بیاورند شروع میشود با انتخاب

چهار نفر منشی بطور جمعی عده حضار عجله ۹۷ نفر است (شماره و اخذ آراء بعمل آمد نتیجه بقراردیل حاصل شد) مهره های تفتیشیه ۱۰۵ عده آراء ۱۰۵
آقای هاشمی ۶۶ رأی آقای طوسی ۶۱ رأی آقای جواد مسعودی ۵۵ رأی آقای صادقی ۵۱ رأی آقای دکتر کشاورز ۴۶ رأی آقای تیمورتاش ۴۹ رأی
آقای حشمتی ۳۶ رأی آقای ذوالفقاری ۲۸ رأی آقای دکتر اعتبار ۲ رأی آقای انگرانی ۲ رأی فیروز آبادی ۲ رأی آقایان جواد - فریور - اسعد - فرخ - اریه - دکتر آقایان هر کدام یک رأی .

رئیس - عده رأی دهندگان ۱۰۵ نفر آقای هاشمی ۶۶ رأی آقای طوسی ۶۱ رأی آقای جواد مسعودی ۵۵ رأی آقای صادقی ۵۱ رأی آقای دکتر کشاورز ۴۶ رأی .
بنابر این آقایان : طوسی . هاشمی . جواد مسعودی با کثرت انتخاب شده اند .

یکنفر از نمایندگان - آقای صادقی نشده است ؟

رئیس - فقط سه نفر از آقایان اکثریت دارند آقای هاشمی ۶۶ رأی آقای طوسی ۶۱ رأی آقای جواد مسعودی ۵۵ رأی ولی آقای صادقی اکثریت ندارند باید تجدید شود .
آقای دکتر کشاورز :

دکتر کشاورز - یک عده ای از آقایان نمایندگان محترم نسبت بمن اظهار لطف کرده اند و بنده را برای منشی گری نوشته اند بنده از آقایان استدعا میکنم که بنده را از احراز این افتخار معاف بفرمایند .

رئیس - شروع میکنیم با انتخاب یکنفر منشی آقای صادقی آن دفعه ۵۱ رأی داشتند حال این دفعه را به بینیم عده فعلاً ۹۷ تا است .

(اخذ آراء برای انتخاب یکنفر منشی بعمل آمد)

رئیس - اکثریت نیست آقایان را اطلاع بدهید بیایند که آراء قرائت شود .

دکتر طاهری - مانعی ندارد بفرمائید بخوانند .

نبوی - برای شمردن مانعی ندارد .

رئیس - عده مهره ها ۱۰۷ تا است عده اوراق هم ۱۰۷ تا است منتظر اکثریت هستیم .

دشتی - مانعی ندارد بفرمائید .

رئیس - استخراج کمیسیونها غالباً در خارج میشود اگر دو نفر هم باشد مانعی ندارد ولی مجلس اکثریت لازم است تا قرائت آراء بعمل آید .

یکنفر از نمایندگان - اکثریت شد .

رئیس - عده رأی دهندگان ۱۰۷ مهره های تفتیشیه ۱۰۷ آقای صادقی ۵۲ رأی آقای حشمتی ۳۶ رأی آقای ذوالفقاری ۸ رأی آقای تیمورتاش ۵ رأی آقای دکتر کشاورز ۱ رأی سفید ۳ رأی .

چون اکثریت نشده بنابراین باز محتاج هستیم که برای دفعه سوم تجدید کنیم . آقای ذوالفقاری

ذوالفقاری - بنده خواستم از آقایان تقاضا کنم که به بنده رأی ندهند رأی بنده را بدهند با آقای صادقی .

رئیس - آقای تیمورتاش .

تیمورتاش - بنده هم از آقایان استدعا کرده بودم که به بنده رأی ندهند حالاهم استدعا میکنم که رأی بنده را بدهند با آقای صادقی .

رئیس - برای مرتبه سوم اخذ رأی میشود این مرتبه اکثریت نسبی کافی خواهد بود .

(شماره و اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - با آقایان اطلاع بدهید بیایند اکثریت نیست میخوانیم آراء را قرائت کنیم .

یکنفر از نمایندگان - مانعی ندارد .

دشتی - چه مانعی دارد بخوانید .

فداکار - این سابقه سوئی خواهد شد بگذارید بیایند .

هاشمی - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - بفرمائید .

هاشمی - بنده هم موافقم با عقیده آقای دشتی مکرر شده است که در انتخاب کمیسیونها ۳ نفر ناظر تعیین میشوند و آراء را میبرند در خارج و استخراج میکنند بنابراین مانعی ندارد .

امینی - موضوع کمیسیونها که خارج از مجلس است غیر از انتخاب هیئت رئیسه است پس ممکن است ۳ نفر بروند بیرون بخوانند اینکه نمیشود .

رئیس - آقای بهبهانی .

بهبهانی - در نظامنامه یا باید نوشته باشد در خارج از مجلس یا در داخل مجلس اگر نوشته باشد که در داخل مجلس باید استخراج رأی با حضور اکثریت بعمل آید پس باید اکثریت باشد یعنی اقلاً حکم مذاکره را دارد پس بنا بر این بنده مخالفم که عده کافی نباشد آراء را استخراج بکنند (صحیح است) و بدون حضور اکثریت شروع بشماره شود و اینکه میگویند دو نفر آراء را بر میدارند میبرند در خارج استخراج می کنند آن موضوع مربوط بکمیسیونها است و صحیح است و بر طبق نظامنامه است ، نظامنامه اجازه داده است که چند نفر تعیین بشوند بروند در بیرون استخراج آراء بکنند ولی برای قرائت آراء در مجلس باید عده کافی باشد (طباطبائی صحبت هم نباید کرد چون مخالف نظامنامه است) .

رئیس - آقا صحبت مانعی ندارد منتها رسمیت ندارد (جمعی از نمایندگان - آقا اکثریت است) عده مهره ها و اوراق رأی هر دو ۱۰۳ است عده هم برای مذاکره کافی است شروع باستخراج و قرائت آراء بفرمائید .

(استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)
عده آراء ۱۰۳ عده مهره های تفتیشیه ۱۰۳

آقای صادقی ۶۳ رأی

آقای حشمتی ۳۸ رأی

ورقه سفید ۲

رئیس - عده آراء ۱۰۳ آقای صادقی ۶۳ و آقای حشمتی ۳۸ رأی دارند دو رأی هم ممنوع است بنا بر این آقای صادقی با کثرت ۶۳ رأی انتخاب شدند .

اردلان - آقا اجازه بفرمائید انتخاب مباشرین شروع شده و زودتر تمام بشود .

رئیس - شروع می کنیم با انتخاب سه نفر مباشر

مرآت اسفندیاری ۷۰ آقای نجومی ۶۵ آقای مظفرزاده ۲۸
 آقای خلعت بری ۲۵ آقای فداکار ۳ آقای افشار صادقی ۲
 سفید هم ۴ بنا بر این آقایان افخمی و مرآت اسفندیاری
 و نجومی با کثرت تمامه انتخاب شدند (جمعاً از نمایندگان
 آقا جلسه را ختم بفرمائید) اجازه بفرمائید عرضی دارم
 عرض دارم خدمت آقایان، ما اگر کمیسیونها را زودتر
 تشکیل ندهیم در دستور چیزی نداریم استدعا میکنم از آقایان
 اعضاء شعب زودتر تشریف بیاورند تا در کمیسیونی که برای
 تعیین نامزدهای کمیسیونها تشکیل میشود حاضر بشوند و
 نامزدها را تعیین کنند چون ورقه باید حاضر بشود برای روز
 انتخاب و این دو سه روز طول میکشد و استدعا دارم فردا
 تشریف بیاورند تا ترتیب اینکار داده شود جلسه روز پنجشنبه
 و دستور آن انتخاب کمیسیونهاست

[۶ - موقع دستور جلسه آتیه - ختم جلسه]

رئیس - جلسه آتیه روز پنجشنبه ۲۰ مهر ماه سه
 ساعت قبل از ظهر دستور هم اول انتخاب کمیسیونها بعد هم
 چند فقره مرخصی است که میگذرانیم.

(مجلس یک ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

(طباطبائی - آقا بنده پیشنهادی داده بودم)

حاذقی - پیشنهاد ختم جلسه نباشد (یکی از نمایندگان)

آقا اعلام رأی شده است پیشنهادتان میماند برای بعد
 (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

مهره تفتیشیه ۱۰۴ اوراق رأی ۱۰۴

آقای افخمی ۷۳ رأی

مرآت اسفندیاری ۷۰ رأی

نجومی ۶۵ رأی

مظفرزاده ۲۸ رأی

خلعت بری ۲۵ رأی

فداکار ۳ رأی

افشار صادقی ۲ رأی

مهندس فریور ۲ رأی

آقایان: عباس مسعودی - رحیمیان - دولت آبادی - فرمند

امیر تیمور - نقابت - فرمند - دکتر اعتبار - محمد طباطبائی

دکتر زنگنه هر کدام يك رأی

ورقه سفید ۴

رئیس - عده مهره های تفتیشیه ۱۰۴ عده اوراق رأی

هم ۱۰۴ و بنا بر این مساوی هستند آقای افخمی ۷۳ آقای